

تحلیل محتوای کتاب فرهنگ و هنر پایه هفتم دوره اول متوسطه بر اساس

الگوی خلاقیت گیلفورد

الهام تقی آبادی¹، مرضیه دهقانی²

1- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، ایران

2- عضو هیئت علمی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، ایران

چکیده

یکی از مسائل مهم آموزش و پرورش امروز توجه به خلاقیت در آموزش و به ویژه در محتوای کتاب های درسی است. هدف پژوهش حاضر بررسی جایگاه مولفه های خلاقیت در کتاب درسی فرهنگ و هنر پایه هفتم دور اول متوسطه است. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی-پیمایشی از نوع تحلیل محتوا و کاربردی می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل یک جلد کتاب درسی پایه هفتم دوره اول متوسطه در سال 94-1395 است. حجم نمونه برابر با حجم جامعه آماری انتخاب گردید. ابزار این تحقیق فرم تحلیل محتوای محقق ساخته با توجه به الگوی عوامل خلاقیت گیلفورد می باشد. در تحلیل محتوای این کتاب روش کدگذاری استفاده شده و در سه مرحله انجام گرفته است. روایی ابزار تحقیق بر اساس نظرات متخصصان تعلیم و تربیت قابل قبول بود و پایایی براساس فرمول هولستی مورد محاسبه قرار گرفته و مقدار آن 0/93 بدست آمده است. داده های حاصل با استفاده از آمار توصیفی (شامل فراوانی و درصد) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج حاصل نشان می دهد که محتوای این کتاب تأکید بیش از حد به سطح حافظه شناختی و تفکر همگرا دارد و به تفکر واگرا و تفکر ارزشیاب در حد ضعیفی توجه نموده است. و در محتوای کتاب فرهنگ و هنر پایه هفتم بین سطوح خلاقیت گیلفورد تعادل مناسبی وجود ندارد و بایستی در این زمینه تمهیداتی اندیشیده شود.

واژگان کلیدی: تحلیل محتوا، عوامل خلاقیت گیلفورد، کتاب درسی فرهنگ و هنر دوره متوسطه، خلاقیت.